

કાર્યકારી સારાંશ

1. પાવરગ્રીડ એ તેના પાવર ટ્રાન્સમિશન પ્રોજેક્ટ્સ થી સંબંધિત પર્યાવરણીય અને સામાજિક સમસ્યાઓનો ઉકેલ લાવવા માટે તેની કોર્પોરેટ પર્યાવરણીય, સામાજિક નીતિ અને કાર્યવાહી (ઈએસપીપી) વિકસાવી છે. જે અવગણના, લઘુત્તમકરણ અને શમનના સિદ્ધાંતો પર આધારિત છે. ઈએસપીપી (ESPP) ને 2009 માં અપડેટ અને સુધારિત કરવામાં આવી હતી જે ભારત સરકાર (GoI) ના લાગુ કાયદા, ધારાઓ અને માર્ગદર્શિકા તથા દેશની સિસ્ટમ નીતિના ઉપયોગની વિશ્વ બેન્કની નીતિ અનુસાર સુસંગત છે.
2. આ પ્રારંભિક પર્યાવરણીય આકારણી રિપોર્ટ (IEAR) દેશ ની સુરક્ષા પદ્ધતિ (CSS) ના વિકાસની ઉપયોગીતા માટે પાવરગ્રીડ ની ESPP અને સેફગાર્ડ્સ કાર્ય યોજના (અનુસૂચિ-10) આધારે તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે.
3. ગુજરાત રાજ્યમાં એડીબી ફાઈનાન્સિંગ હેઠળ બનાસકાંઠા જિલ્લા ખાતે સૌર ઉર્જા પાર્ક માટે ટ્રાન્સમિશન સિસ્ટમ પ્રોજેક્ટ માં નીચે મુજબ ની ટ્રાન્સમિશન લાઈન અને સબસ્ટેશન વિસ્તરણ નો સમાવેશ થાય છે ;
  - ટ્રાન્સમિશન લાઈન:
આશરે 95 કિલોમીટર 400 કે.વી. D/C રાધનસેડા {ગુજરાત એનર્જી ટ્રાન્સમિશન કોર્પોરેશન લિમિટેડ (ગેટકો)} - બનાસકાંઠા {પાવર ગ્રીડ કોર્પોરેશન ઓફ ઈન્ડિયા લિમિટેડ (પાવરગ્રીડ)} લાઈન (46 મીટર રાઈટ ઓફ વે (RoW) અને અંદાજે 257 ટાવર ફૂટિંગ).
  - સબસ્ટેશન એક્સ્ટેન્શન:
2 નંબર 400 કે.વી. લાઈન બેઝ - બનાસકાંઠા (PG) સબસ્ટેશનમાં
4. ટ્રાન્સમિશન લાઈન પ્રોજેક્ટ્સ પર્યાવરણ માટે સ્વચ્છ છે અને આના દ્વારા જમીન, હવા અને પાણીમાં ઘન કચરો, ઔદ્યોગિક અને જોખમી પદાર્થો ના નિકાલનો કોઈ સમાવેશ થતો નથી. તેથી આને વિવિધ પ્રદૂષણ કાયદાઓ અને પર્યાવરણ (રક્ષણ) કાયદો 1986 ના કાર્યક્ષેત્ર થી બહાર રાખવામાં આવ્યું છે. (રાજસ્થાનના અલવર અને હરિયાણામાં ગુડગાંવ આ બે જિલ્લાઓ સિવાય). ટ્રાન્સમિશન પ્રોજેક્ટ્સ ને એનવાયર્નમેન્ટ ઇમ્પેક્ટ એસેસમેન્ટ (EIA) 1994 અને 2006 ની સૂચનાના કાર્યક્ષેત્રમાંથી પણ બહાર રાખવામાં આવેલ છે. જો કે, જ્યારે ટ્રાન્સમિશન લાઈન પ્રોજેક્ટ્સ વન ભૂમિમાંથી પસાર થાય છે ત્યારે વન (સંરક્ષણ) અધિનિયમ, 1980 હેઠળ સંબંધિત સત્તાવાળાઓ પાસેથી ક્લિયરન્સ મેળવવા માં આવે છે. પ્રારંભિક મોજણી મુજબ, સૂચિત ટ્રાન્સમિશન લાઈનના માર્ગ પર કોઈ જંગલ ક્ષેત્ર સામેલ નથી.
5. અન્ય ફરજિયાત જરૂરીયાતોમાં વીજળી અધિનિયમ, 2003 અંતર્ગત MoP ની કલમ 68 (1) હેઠળ મંજૂરી મેળવવી; બેટરી (મેનેજમેન્ટ એન્ડ હેન્ડલિંગ) નિયમો, 2001 અંતર્ગત વપરાયેલ બેટરીના નિકાલ અંગેના નિયમો હેઠળ મંજૂરી, જોખમી કચરો (મેનેજમેન્ટ, હેન્ડલિંગ એન્ડ ટ્રાન્સબાઉન્ડ્રી હેરફેર) નિયમો, 2008 અંતર્ગત વપરાયેલ ટ્રાન્સફોર્મર ઓઈલ ના નિકાલ સંબંધી નિયમો હેઠળ મંજૂરી; ઓઝોન ડીપ્લેઈંગ સબસ્ટન્સ (રેગ્યુલેશન એન્ડ કંટ્રોલ) નિયમ, 2000 અંતર્ગત ઓઝોન

અવશ્ય માટેના પદાર્થોના ઉપયોગ પરના નિયંત્રણોને અમલમાં મૂકવા અને જૈવિક વિવિધતા અધિનિયમ, 2002 હેઠળ સ્વૈચ્છિક અમલ અને જોગવાઈઓ ની જરૂરિયાત હેઠળ મંજૂરી; ઇ-કચરો (મેનેજમેન્ટ એન્ડ હેન્ડલિંગ) નિયમો, 2011 અંતર્ગત ઇલેક્ટ્રોનિક કચરા નું હેન્ડલિંગ અને રેકોર્ડ જાળવણી સંબંધિત મંજૂરી; અનુસૂચિત જનજાતિ અને અન્ય પરંપરાગત વન નિવાસીઓ (વન અધિકારોની માન્યતા) અધિનિયમ, 2006 હેઠળ મંજૂરી મેળવવી.

6. પ્રોજેક્ટ ઘટકો સાથે સંકળાયેલ પર્યાવરણીય અસરો મોટેભાગે RoW ના ક્લીયરિંગ અને જાળવણી સંબંધિત છે. POWERGRID દ્વારા અમલમાં મૂકાયેલ નવીન ટાવર ડિઝાઇનના અમલ સાથે, 765 કે.વી. S/C લાઇન માટે RoW ક્લિયરેન્સને 85 મીટરથી 64 મીટર સુધી અને 400 કે.વી. D/C લાઇન માટે 52 મીટરથી 46 મીટર સુધી ઘટાડી દેવામાં આવી છે. જોકે, 95 કિ.મી.ની ટ્રાન્સમિશન લાઇન અમલીકરણ સાથે, કેટલીક અવશેષ અસરો સંપૂર્ણપણે ટાળી શકાતી નથી. અંદાજે 5,800 વૃક્ષો (5,600 ખાનગી વૃક્ષો અને 200 સરકારી વૃક્ષો) સૂચિત ટ્રાન્સમિશન લાઇનથી પ્રભાવિત થશે.
7. સૂચિત લાઇન માર્ગ પસંદગી માં જંગલ અને સંરક્ષિત વિસ્તારો / અન્ય પર્યાવરણને લગતા સંવેદનશીલ વિસ્તારોની સંડોવણી સંપૂર્ણપણે દૂર કરી છે. એક વ્યાપક ઇએમપી, પર્યાવરણીય શમન પગલાં, નિરીક્ષણ અને અમલીકરણ શેડ્યુલ સાથે તમામ શક્ય અપેક્ષિત અસરો વિગતે વિકસાવવામાં આવ્યો છે અને કોન્ટ્રાક્ટર દ્વારા યોગ્ય અમલીકરણ માટે બિડિંગ / કોન્ટ્રેક્ટ દસ્તાવેજનો ભાગ બનાવવામાં આવશે. પર્યાવરણીય અસરોને ઘટાડવા માટે શ્રેષ્ઠ ઉપલબ્ધ તકનીક અને શ્રેષ્ઠ આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રયાસો ને પ્રોજેક્ટ ડિઝાઇનમાં સમાવવામાં આવેલ છે.
8. સાર્વજનિક સહભાગિતા અને સમુદાય પરામર્શ ને પ્રોજેક્ટની પર્યાવરણીય આકારણી પ્રક્રિયાના એક અભિન્ન અંગ તરીકે લેવામાં આવી છે. કાર્યપાલન ના દરેક તબક્કે જાહેર જનતાને પ્રોજેક્ટ વિશે જાણ કરવામાં આવે છે. સર્વેક્ષણ દરમિયાન, પાવરગ્રીડ ના સાઇટ અધિકારીઓ લોકોને મળી ટ્રાન્સમિશન લાઇનના ડ્રિટિંગ વિશે તેમને જાણ કરે છે. બાંધકામ દરમિયાન, દરેક વ્યક્તિ, જેની જમીન પર ટાવર બાંધવામાં આવે છે અને RoW અસરગ્રસ્ત લોકો સાથે પરામર્શ કરવામાં આવે છે. ટ્રાન્સમિશન લાઇનના સમગ્ર માર્ગના પ્રાથમિક સર્વેક્ષણ / તપાસ દરમિયાન જુલાઈ 2016 માં 11 બેઠકો (1 પબ્લિક મસલત અને 10 અનૌપચારિક જૂથની બેઠકો) યોજાઈ હતી. આ પ્રોગ્રામ એક અરસપરસ સમજાણ માટે ગોઠવવામાં આવ્યો હતો અને પાકના વળતર, માર્ગ સરિખાણ, વગેરે જેવા વિષય પર પ્રશ્નોત્તરી કરવામાં આવ્યા હતા. પરામર્શ પ્રક્રિયાઓ ની ગ્રામવાસીઓ દ્વારા પ્રશંસા કરવામાં આવી હતી, પ્રોજેક્ટના અમલીકરણ માટે પાવરગ્રીડ ની પારદર્શક નીતિ વિશે જાણી ને લોકો ખુબ ખુશ હતા અને ટ્રાન્સમિશન લાઇનના નિર્માણ દરમિયાન તેમનો સહકાર વધારવાનું વચન આપ્યું હતું. આવા પરામર્શની બેઠકો અને તેનું દસ્તાવેજીકરણ પ્રોજેક્ટ અમલીકરણ દરમિયાન અને O&M તબક્કા દરમિયાન પણ ચાલુ રહેશે. પાવરગ્રીડ દ્વારા કેટલીક મહિલા પ્રતિનિધિયો સાથે પહેલેથી પરામર્શ કરવા માં આવેલ છે. જાહેર પરામર્શ નિરંતર પ્રક્રિયા હોવાથી, આગળ ની બેઠકોમાં મહિલા પ્રતિનિધિત્વ પર મુખ્ય ભાર મૂકવામાં આવશે. સ્ટેકહોલ્ડર્સ માટે સંબંધિત માહિતી હિન્દી અને અંગ્રેજીમાં આપવામાં આવે છે.

9. GRM પ્રોજેક્ટના અમલીકરણ, સંચાલન અને જાળવણીના તબક્કાનો અભિન્ન ભાગ છે. ફરિયાદ સાંભળવા માટે, ફરિયાદ નિવારણ સમિતિ (GRC) ની બે સ્થળે, એક પ્રોજેક્ટ સ્તર પર અને અન્ય કોર્પોરેટ સ્તરે સ્થાપના કરવામાં આવશે. જીઆરસીમાં પ્રોજેક્ટ હેડની અધ્યક્ષતા હેઠળ, પાવરગ્રીડ ના અધિકાર્યો, સ્થાનિક વહીવટી સભ્યો, પંચાયત સભ્યો, અસરગ્રસ્ત વ્યક્તિના પ્રતિનિધિ અને સમાજના પ્રતિષ્ઠિત વ્યક્તિઓનો નામાંકનના આધારે સમાવેશ થાય છે. જી.આર.સી. ની રચના વ્યાપક ક્વરેજ માટે પંચાયત કચેરીઓ અને સંબંધિત જીલ્લા મથક-વિભાગમાં જાહેર કરવામાં આવશે. કોઈ પણ ફરિયાદના કિસ્સામાં, જીઆરસીની બેઠક 15 દિવસની અંદર બોલાવવામાં આવશે. જો પ્રોજેક્ટ સ્તરે જીઆરસી નિર્ણય લેવામાં સક્ષમ ન હોય તો તે ઉકેલ માટે કોર્પોરેટ જીઆરસી પર ફરિયાદ નો સંદર્ભ લઈ શકે છે. જી.આર.સી. નો પ્રયાસ ફરિયાદ મળવાના 30 થી 45 દિવસની અંદર તેનો નિર્ણયને જાણાવવાનો રહેશે. જો ફરિયાદી / અપીલકર્તા પ્રોજેક્ટ સ્તરે જીઆરસી ના નિર્ણયથી સંતુષ્ટ ન હોય તો તેઓ કોર્પોરેટ GRC ની સમીક્ષા માટે અપીલ કરી શકે છે. પ્રસ્તાવિત પદ્ધતિ કોઈપણ તબક્કે દેશની ન્યાયિક અથવા વહીવટી ઉપાયો ના ઉપયોગ આડે આવતી નથી. ફરિયાદો મોનિટરિંગ રિપોર્ટ્સમાં શામેલ કરવામાં આવશે.
10. પાવરગ્રીડ પ્રોજેક્ટ માટે અમલીકર્તા એજન્સી (આઈએ) હશે. અમલીકરણ અને મોનીટરીંગ ની જટિલ પ્રવૃત્તિઓ પ્રોજેક્ટ અમલીકરણ ચાર્ટ / શેડ્યૂલ મુજબ અનુસરવામાં આવશે. પ્રોજેક્ટ ચક્રના તમામ તબક્કામાં પાવરગ્રીડ પ્રોજેક્ટ્સ માટે નિરીક્ષણ એ અવિરત કાર્યપદ્ધતિ છે. પાવરગ્રીડ માં પર્યાવરણીય અને સામાજિક મુદ્દાઓનું નિરીક્ષણ કરવા માટે કોર્પોરેટ સેન્ટર ખાતે એક અલગ પર્યાવરણ અને સમાજ વ્યવસ્થાપન વિભાગ (ઈએસએમડી) અને પ્રાદેશિક હેડ ક્વાર્ટર (આરએચક્યુ) ખાતે એન્વાયરમેન્ટ એન્ડ સોશિયલ મેનેજમેન્ટ સેલ (ઈએસએમસી) છે. પર્યાવરણ અને સામાજિક વ્યવસ્થાપન ટીમ (ESMT) પર્યાવરણીય પાસાઓના અમલીકરણ અને દેખરેખ માટે જવાબદાર રહેશે. જો કે, તમામ પ્રોજેક્ટ ઘટકો નું અમલીકરણ અને મોનીટરીંગ પાવરગ્રીડ ની ESPP અને CSS ના ઉપયોગ માટે વિકસાવવામાં આવેલ સેફ્ટગાર્ડ્સ એક્શન પ્લાન પ્રમાણે કરવા માં આવશે. આ પ્રોજેક્ટમાં પર્યાવરણને નોંધપાત્ર અસર નહીં હોય, અને તે એડીબી સલામતી કેટેગરી મુજબ પર્યાવરણ શ્રેણી 'બી' તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવે છે.
11. ઈએમપી, બજેટ અંદાજ તેમજ પર્યાવરણીય મોનીટરીંગ પ્લાન સહિત આ IEAR નો અભિન્ન ભાગ છે. ઈ.એમ.પી. જરૂરીયાત પ્રમાણે પાવરગ્રીડ અને કોન્ટ્રાક્ટરો દ્વારા અમલમાં મુકવામાં આવશે. અર્ધ-વાર્ષિક પર્યાવરણીય મોનિટરિંગ રિપોર્ટ જેમાં ઈએમપી અમલીકરણ અને સુધારાત્મક કાર્યવાહીની સ્થિતિ, જો કોઈ હોય તો, તૈયાર કરી પાવરગ્રીડ ની વેબસાઈટ પર પ્રગટ કરવામાં આવશે. મોનીટરીંગ રિપોર્ટ પણ એડીબીને તેની વેબસાઈટ પર જાહેર કરવા માટે સુપરત કરવામાં આવશે. આઈઈએઆર (IEAR), ઈએમપી (EMP), અને પુનરાવર્તનો અને અપડેટ્સ, જે કઈ પણ હશે તે જાહેર કરવામાં આવશે.